

fagligt forsvar

Ti år med dårligt arbejdsmiljø

Sikkerhedsmæssigt uforsvarligt

18

4 Siden sidst

8 Stor artilleriøvelse

Oksbøl Skyde- og Øvelses-terræn dannede ramme om den store øvelse Dynamic Front.

12 Grej: Ghost Robotics Q-UGV

Den militære robothund kan være forbundet til etiske dilemmaer.

14 EKV

Til august overgår de første soldater på EKV til undervisning i kernefag.

18 Arbejdsmiljø

I ti år har soldater arbejdet i kulde og slidte faciliteter i Roslev Huse.

8

18

22 Cybersikkerhed

Center for Cybersikkerhed har skærpet truslen fra cyberaktivisme mod Danmark.

25 HKKF's arbejdsskadeteam

Som medlem af HKKF kan du få hjælp til din arbejdsskade.

26 Grønland

Hvis Grønland bliver selvstændig, hvor interessant er Danmark så for USA?

30 Q&A: Reserven

Forsvaret har behov for en stærk reserve.

31 Det Faglige Hjørne

HKKF's muligheder i faglige sager.

32 Slagmarken

26

12

fagligt forsvar

Udgiver: Hærens Konstabel- og Korporalforening

Forbundet: 33 93 65 22

A-kasse og bogholderi: 86 82 61 88

Ansvarshavende redaktør: Tom Block, forbundsformand

Journalistisk redaktør: Elisabeth Hamerik Schwarz

Forsidefoto: Stine Holbech/Forsvaret

Design og produktion: OTW A/S

Redaktionen er afsluttet: 22. maj 2023

Næste nummer: 5-8. September 2023

Meld flytning: HKKF, Borgergade 101A, 8600 Silkeborg, tlf. 86 82 61 88

Bortset fra lederen og evt. faglige sider er de enkelte artikler og kommentarer i bladet ikke nødvendigvis udtryk for HKKF's officielle holdninger.

Kære medlemmer

På det seneste har jeg haft en lang række samtaler med politikere og interessenter på baggrund af HKKF's kampagne 'Vi passer på Danmark, hvem passer på os', der handler om, hvad vi i HKKF ønsker af forsvarsforliget. Heldigvis har det været overordentligt positivt at opleve, at politikerne lytter til os og forstår, at Forsvaret ikke kan fortsætte som nu – hvis de altså vil fastholde hjertet, soldaterne.

For nylig indleverede HKKF så et forslag til Forsvarsministeriet med konkrete bud på, hvordan vi både kan løse problemet med fastholdelse på kort og lang sigt.

Der er nemlig nogle ting, som vi kan gøre her og nu – og det er eksempelvis at fremrykke uddannelsen af konstablerne. EKU'en, der for et år siden blev oprettet som pilotprojekt, er for alvor kommet i gang, og i Forsvaret er der nu også mange, som ser mulighederne i, at konstablerne får en uddannelse. Uddannelse er nemlig vejen frem til højere løn, for ellers ses konstablerne som ufaglærte – og så bliver lønnen derefter. Og I medlemmer ved jo bedre end nogle andre, at den på ingen måde står på mål med de krav, som vores samfund stiller til en professionel soldat.

Den fungerende forsvarsminister, Troels Lund Poulsen (V), har kvitteret for modtagelsen af vores input, og han har sagt offentligt, at han er villig til at

rykke på nogle ting allerede nu. Vi håber derfor, at vores bud til meget konkrete løsninger bliver en del af dette, for i HKKF er vi ikke i tvivl om, at det er det, der vil løse nogle af de problemer, der er nu. Og jeg har selvfølgelig tænkt mig at holde ham til ilden.

Men hvad er det særlige med EKU'en egentlig? I dette Fagligt Forsvar går vi helt tæt på kernefagene. Her handler det om at integrere ellers akademiske fag i selve den grønne uddannelse, så man eksempelvis taler Den Sidste Vilje i danskundervisningen, arbejder med ergonomi i idræt og udvikler apps i erhvervsinformatik. Jeg kan se et stort potentiale i netop dette – ikke mindst, fordi de undervisere og vejledere fra både TEC og Forsvaret, der arbejder med uddannelsen, har lagt et kæmpe arbejde i at udvikle det, så det giver mening for alle. Det første hold overgår til kerne-stofdelen i august, og jeg glæder mig til at følge det.

En af de ting, som er nyttigt ved EKU'en, er, at det giver konstablerne mulighed for at rykke op i hierarkiet. Den unge generation tænker meget på deres karrieremuligheder i forhold til de valg, de tager, og det betyder, at de ofte forlader Forsvaret efter

to-tre år, fordi de vil have en uddannelse. EKU'en giver nu konstablerne mulighed for at rykke videre på Løjtnantskolen, og det åbner dermed nogle helt andre døre for os fodsoldater end hidtil, som forhåbentlig kan øge fastholdelsen.

Rigtig god læsning,

Tom Block
Forbundsformand

Foto: Samme Vils Avelsen

Siden sidst

Foto: Sanna Vilis Axelsson

Forsvaret indgår samarbejde om ny gymnasial Forsvarslinje

Et nyt pilotprojekt mellem Forsvaret og hhx-gymnasiet NEXT Baltorp Business Gymnasium gør det for første gang muligt for unge at vælge en gymnasial studieretning, der klæder dem på til både en videregående uddannelse og en karriere i Forsvaret.

Formålet med studieretningen er, at unge skal have muligheden for at få en større indsigt i Forsvarets mange uddannelser og karriereforløb.

På studieretningen bliver der blandt andet undervist i internationale forhold,

sikkerhed, idræt og forsvar. Undervisningen tager udgangspunkt i forsvarspecifikt undervisningsmateriale, cases og reelle problematikker fra Forsvarets verden.

Aktiviteter og studierejser bliver koblet til Forsvarets felt – såsom praktik i Forsvaret, rejser til Bruxelles og NATO i Europa, Frontex i Polen eller Arktisk Kommando i Grønland.

Det treårige lange gymnasieforløb starter i august 2023.

KILDE: FORSVARET.

I VEJEN:

Køer skal ud af militært område

Siden 2017 har det militære øvelsesområde Kulsbjerg udenfor Vordingborg været brugt til soldaters træningsøvelser – rundt om køer, der græsser. Det skal være slut nu, for Forsvaret sender køerne væk fra den noget konfliktfulde baggrund.

Køernes tilstedeværelse har længe været en udfordring for de militære øvelser, idet køerne er for opsøgende og har forstyrret soldaterne i at gennemføre træningsøvelserne på en tryk og sikker måde.

De cirka 100 køer flytter derfor nu til Kalvebod Brygge, hvor de skal bidrage til biodiversiteten.

KILDER: TV2 KOSMOPOL OG TV2 ØST.

➔ Muh-lig natur

Selvom man ofte beskylder køer for at være dårlige for klimaet, har de faktisk spillet en stor rolle i at bevare biodiversiteten i det militære øvelsesområde Kulsbjerg. Nye planter er simpelthen kommet til grundet køernes græsning. Disse planter forventes at forsvinde med køerne.

KILDE: TV 2

Foto: Lise Wengger Rosenwanger / Forsvarsgalleriet

DANMARK FORTSÆTTER SIN STØTTE TIL UKRAINE

Ruslands invasion af Ukraine kræver, at Danmark fortsætter sin støtte. Den danske regering har derfor indgået en bred politisk aftale om fortsat at donere materiel til Ukraine. Rundt regnet har Danmark det seneste år doneret våben og materiel til Ukraine for næsten fem milliarder kroner.

Danmark sender en stor donationspakke til Ukraine

Et flertal i Folketinget støtter donationen af en stor donationspakke for en milliard kroner til Ukraine. Pakken indeholder materiel, som Ukraine specifikt har efterspurgt – fra ammunition, håndvåben, tunge maskingeværer, bomberydningsrobotter, tøj, panserminer og luftforsvarsmissiler.

Donationspakken kommer på baggrund af den nyoprettede 'Ukraine Fonden', som er finansieret af Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne, SF, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Konservative, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige. Fonden sikrer, at Danmark fortsætter med at være en af de mest markante bidragsydere til Ukraine i forhold til vores størrelse.

KILDE: FORSVARSMINISTERIET.

Foto: Fredrikke Frederiksen / Forsvarsgalleriet.

Nyt grej til Forsvaret

SVM-regeringen har besluttet, at Hærens 19 nye CAESAR-artilleripjecer skal doneres til Ukraine. Donationen af systemet efterlader et kapacitetshul, som er vigtigt at håndtere hurtigt. Derfor vil der hurtigst muligt anskaffes nye ildstøttekapaciteter til at dække Forsvarets eget behov.

Forsvaret forventer at bidrage til uddannelse og træning af ukrainsk personel, således at ukrainerne kan tage CAESAR-systemet i brug umiddelbart efter ankomst til Ukraine.

KILDE: FORSVARET.

Foto: The Skals / Forsvarskommando.

Siden sidst

Hjemmeværnet overtager bevogtningsopgave i Kosovo

Siden august 2013 har danske soldater stået for bevogtningen i Camp Marechal De Lattre de Tassigni ved Novo Selo i Kosovo, men til august 2023 overtager Hjemmeværnet opgaven. I de kommende to år skal Hjemmeværnet opstille, uddanne og udsende personel til at løse bevogtningsopgaven, som består i adgangskontrol og patruljering af basen.

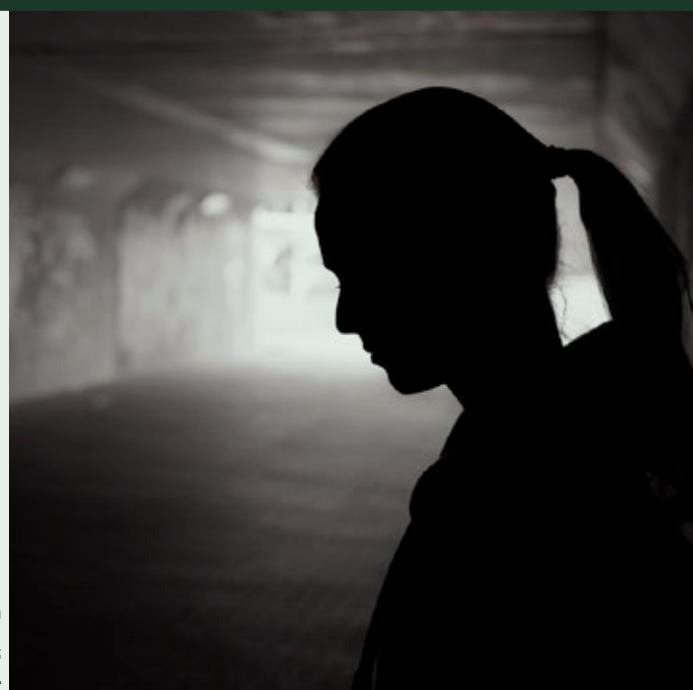
Siden foråret 2022 har flere end 1.000 soldater været udsendt til Letland og Estland, og det har stillet store krav til Hærens personel. Med overdragelsen af opgaven i Kosovo frigives der dermed ressourcer til opgaver af national karakter.

KILDE: FORSVARET.

Foto: PLO Maria / Jyske Dragon Regiment / Forsvaret.

Foto: iStock.

TV-STATION AFSLØRER OVERGREB I DET NORSKE FORSVAR

Antallet af krænkelssager hos det norske forsvar er steget markant inden for det sidste år. Flere kvinder står frem og fortæller, hvordan de er blevet mobbet, seksuelt chikaneret, udsat for overgreb eller direkte voldtægter i deres tid i værnepligten.

Det fremgår af en række sager, som det norske nyhedsmedie NRK har set på.

En af de kvinder, der er stået frem og fortalt om sine oplevelser, er 22-årige Silje Falmår. Hun har oplevet mobning, chikane, uønsket seksuel opmærksomhed, overgreb og blev voldtaget, da hun var værnepligtig hos norske Bardufoss Garnison. Selvom hun anmeldte flere episoder, blev der ikke handlet på sagerne.

Den norske forsvarschef, Eirik Kristoffersen, har kaldt det for et kulturproblem, men er kommet gevaldigt galt afsted med sin udtalelse til NRK om, at "de nævnte problemer er noget, der sker hver dag i Forsvaret."

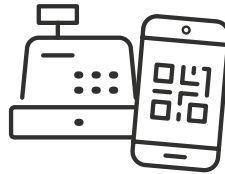
KILDE: NRK.

Spar penge med dit PlusKort

Med PlusKort kan du opnå mærkbare rabatter på alt fra hverdagsindkøb til ekstraordinære oplevelser. Som medlem af HKKF har du helt automatisk adgang til PlusKort.

Næsten 1 mio. medlemmer fra forskellige fagforeninger under Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH) har i dag adgang til PlusKort og de mange rabatter. Med så stort et fællesskab bag sig kan PlusKort opnå store fordele hos mange spændende samarbejdspartnere.

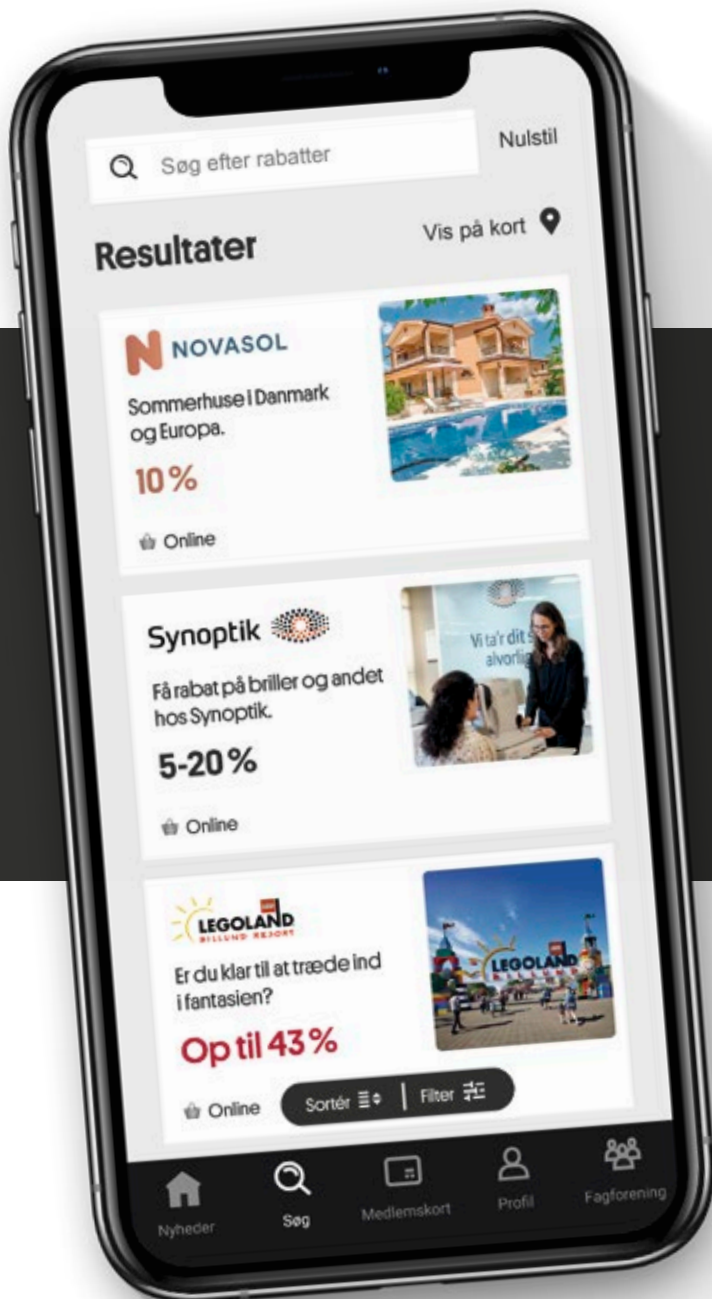
Sådan opnår du rabatterne

Handler du i en butik, skal du blot vise dit PlusKort i appen (eller fysisk, hvis du har et fysisk kort) for at få fratrukket rabatten.

Ved online køb skal du gå via pluskort.dk eller appen for at få adgang til de mange rabatkoder og unikke links.

Rabatter lige ved hånden med PlusKort appen

Når du er logget ind i appen, har du adgang til en masse kontante rabatter og fordele i mere end 1.300 butikker og webshops landet over.

Scan QR-koden og få dit PlusKort og alle rabatterne på mobilen med det samme.

hkkf
SOLDATERNES
FAGFORENING

PlusKort.

Stor international

ARTILLERIOVÆLSE I OKSBØL

I slutningen af marts var Oksbøl Skyde- og Øvelsesterræn ramme om den største artilleriøvelse på dansk jord i 30 år.

Af Marie Nissen

Vejret var præcis, som man kunne forvente i Oksbøl, selvom det var næstsidste dag i marts og derfor officielt forår. Gråvejret og regnen betød, at de amerikanske F16-fly måtte forblive på jorden, men den dårlige sigtbarhed havde dog ikke betydning for de store ildstøttesystemer, som var linet op og klar.

De danske soldater fik lov til at åbne ballet med det tunge mortérssystem Cardom 10, der er indbygget i Hærens Piranha V. Med en fast rytme blev granaterne affyret, og ude i horisonten kunne nedslagene ses som høje skyer af sort røg, mens det gav nogle brag, der kunne mærkes i kroppen som en dyb bas.

Piranhaerne blev afløst af den polske KRAB, en selvkørende haubits, der gav sig til kende ude i terrænet med nogle høje smæld. Den enorme røgsky fra kanonen blev hurtigt blæst væk af den vestjyske vind, imens de polske soldater gjorde klar til endnu et skud.

Et stykke væk var det store amerikanske raketartillerisystem HIMARS parkeret. Med en enorm kraft og et stort lysglimt blev en

raket efter en anden affyret med en susen, der lød som et tordenskrald. Øvelsesterrænet blev indhyllet i en tyk hvid røg, som vinden denne gang havde lidt sværere ved at bekæmpe.

Affyringen af artilleriet var kulminationen på den amerikanskledede øvelse Dynamic Front, der blev afholdt i slutningen af marts. Med mere end 500 soldater fra over ti forskellige lande var det den største artilleriøvelse på dansk jord i 30 år.

Joint fires

Formålet med den årlige øvelse er at træne samarbejde mellem NATO-landene i forhold til kommunikation og artillerisystemer.

“Øvelsen fokuserer på vores ildstøtte, eller joint fires, som vi kalder det. Det handler om at bringe alle landene sammen og de forskellige systemer til lands, til vands og i luften. Vi skal øve de processer, der gør, at vi kan blive effektive og få et netværk op at køre, så vi er i stand til at reagere hurtigt og trække på hinandens systemer,” siger →

Franske soldater deltog også i øvelsen med deres artillerisystem Caesar 6X6 155 mm.

I Dynamic Front

→ Hærchef og generalmajor Gunner Arpe Nielsen.

Blandt andet var der stor fokus på øvelse i kommunikationssystemet ASCA (Artillery Systems Cooperation Activities), der forbinder landenes artilleri-kommando- og kontrolsystemer med hinanden, og som kan sikre en fælles kommunikationslinje, der gør det nemmere og hurtigere at aftale ildstøtte. Men det har også været

en øvelse, der har haft betydning for Danmark.

“Overordnet har øvelsen været en stor succes. I forhold til integration af ildstøttesystemer er vi nået rigtig langt, og i forhold til ‘host nation’ har vi fået bekræftet, at vi er ved at være der, hvor vi skal være. Vi har øvet evnen til at få udenlandske enheder til Danmark, få dem anbragt et sted og hjælpe dem med at få trænet. Derudover

har vores soldater fået træning i en rigtig god ramme, som vi har svært ved at stille op herhjemme alene,” siger Hærchefen.

De danske soldater, der var med til øvelsen, kommer primært fra 1. Artilleriafdeling, så mens nogle af de udenlandske deltagere kommenterede vejret i Oksbøl, var de danske soldater på hjemmebane. For dem har det også været en god øvelse, selvom det på mange måder har været “business as usual”.

“Selvom vi i samarbejde med andre NATO-styrker har trænet de samme doktriner, så er det vores hverdagsjob. Det er en del af det, vi plejer,” siger Benjamin, der har været med som kører på en af Piranhaerne.

To af hans kollegaer giver ham ret i, at det har været ren rutine for dem. Den ene pointerer, at det nok mest har været anderledes for førerne, fordi de har trænet kommunikation med andre nationer. De er dog alle tre enige om, at det har været en god oplevelse, for på trods af rutiner er artilleri, skarpskydning og de mange timer i terrænet jo noget af det, som soldaterne elsker ved uniformen.

Foto: Forsvaret

Polske KRAB har en kaliber på 155 mm, en skudafstand på 4,5 til 40 kilometer og kan afgive to skud i minuttet.

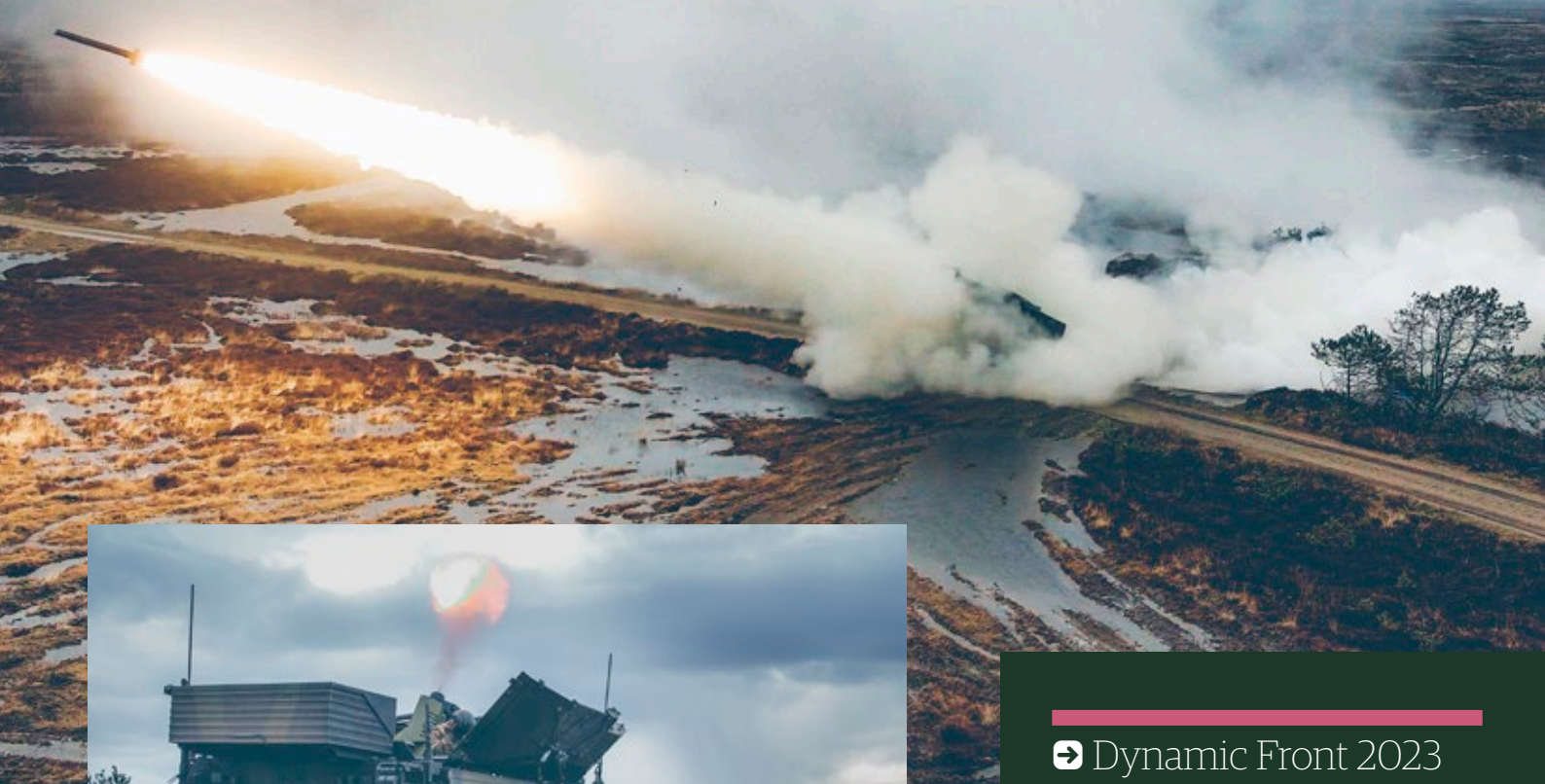

Foto: Forsvaret

Den polske KRAB er en selvkørende pansret haubits, der kører på bælter.

Foto: Forsvaret

Det amerikanske raketartillerisystem HIMARS har en skudafstand på over 70 kilometer. Systemet er noget af artilleri, som USA har doneret til Ukraine i forbindelse med krigen.

Cardom 10 tungt mortersystem. Systemet består af en 120 mm mortar monteret i en Piranha V.

Foto: Forsvaret

Foto: Forsvaret

Piranha i terrænet under øvelsen Dynamic Front.

➔ Dynamic Front 2023

- Dynamic Front blev første gang afholdt i 2015.
- Foruden skarpskydningen i Oksbøl var der også aktiviteter i Grafenwöhr, Tyskland.
- 56th Artillery Command har den overordnede ledelse af øvelsen Dynamic Front.
- Hovedkvarteret for Allied Rapid Reaction Corps (ARRC) ledede den del af øvelsen, der foregik i Oksbøl.
- Foruden de forskellige artillerisystemer var der under øvelsen også ildstøtte fra amerikanske F-16 kampfly, og skibe fra NATO's stående flådestyrker ydede ildstøtte fra søsiden.
- Der deltog soldater fra USA, Storbritannien, Polen, Frankrig, Spanien, Canada, Tyrkiet, Grækenland, Italien, Portugal og Danmark.

KILDE: FORSVARET, U.S. ARMY EUROPE AND AFRICA

FREMTIDENS GREJ: MØD DEN MILITÆRE ROBOTHUND

Ghost Robotics Q-UGV - også kendt som den militære robohund - er en fjernstyret og modstandsdygtig robot. Robotten ligner og agerer som en hund med sine fire ben. Den kan både gå, løbe, kravle, klatre og svømme.

Af Cecilie Nørgaard Mortensen

Smart og hårdfør

Robothunden er designet til at blive brugt i en bred vifte af opgaver i komplekse miljøer, som kan være farlige for mennesker. Den kan eksempelvis bruges til at afsøge og sikre områder, der har et ujævnt terræn, hvor mennesker kan have svært ved at operere. Den er designet til at rejse sig hurtigt op igen, uanset om den bliver skubbet, glider eller vælter.

Robotten er udstyret med en række kameraer, som har sensorer og blind mode funktion, der gør, at den kan se gennem højt græs, røg og besværligt terræn. Den bliver styret via en trådløs gaming-lignende controller, som har en aktionsradius på cirka 12,6 kilometer.

Den kan også få monteret udstyr på ryggen, som kan skabe bedre adgang i diverse missioner. Der kan blandt andet monteres en arm med en klo og lygte, en drone eller et maskingevær.

Da Ghost Robotics fastmonterede et maskingevær på ryggen af robohunden til en messe i USA, blev den mødt med modstand og frygt. Modellen på maskingeværet hedder SPUR og bliver produceret af SWORD

Defense Systems. SPUR kan, ifølge SWORD Defense Systems, ramme et mål relativt præcist på 1,2 kilometers afstand og er lavet specifikt til at sidde på ryggen af robotter som Q-UGV.

De etiske dilemmaer

Brian L. Due er Ph.d. og lektor på Københavns Universitet, og har i sin forskning selv arbejdet med robothunden Spot, som fungerer som guide for blinde mennesker. Han mener, man bør overveje de etiske dilemmaer, som robotter er forbundet med – især når man bruger dem til militære formål.

“Udviklingen går meget stærkt og

potentialet er stort, men der er også mange dilemmaer. På den ene side er det smart, at robotten ikke kræver opmærksomhed som et menneske, mens det på den anden side også bliver et meget instrumentelt forhold,” siger Brian L. Due og fortsætter:

“Krigens humanistiske side forsvinder fuldstændigt, når robotten kynisk og instrumentelt overtager verden. I dag er robothunde stadig styret af mennesker, men de bliver mere og mere autonome for hvert år, der går. Pludselig kan de handle meget mere autonomt, end nogen ville have ønsket. Det betyder, at der skal træffes principielle beslutninger for krigens regler tidligt.”

Robothunden er lavet af Ghost Robotics, som designer og bygger moderne robotter til kommercielle og militære partnere.

Robotten er styret via et softwaresystem, så den løbende kan tilpasses og forbedres automatisk til forskellige missioner.

Den koster 1,5 millioner for en tre-årig servicekontrakt.

Robothunden kan klare alt slags vejr med temperaturer fra minus 45 grader til plus 55 grader.

Robotten har en maksimal hastighed på cirka 11 kilometer i timen og en funktionstid på cirka 8-10 timer.

Vægten på robothunden er 45,4 kilo.

Q-UGV robotten kan holde til en belastning på ni kilo.

Kernestof skal gøre konstabler klogere på at være soldat

Til august overgår de første soldater til undervisning i kernefagene i Erhvervsrettet konstabeluddannelse (EKU) på SRS. Men hvad er kernestoffet egentlig - og hvordan skal konstablerne undervises? Fagligt Forsvar har talt med de ansvarlige for uddannelsen og en konstabel.

Af Elisabeth Hamerik Schwarz

H

vordan kan fag som dansk, engelsk og psykologi blive en del af den grønne uddannelse? Og hvad nu, hvis man ikke er så boglig?

Til august skal den første gruppe af konstabler på Erhvervsrettet konstabeluddannelse (EKU) i gang med kernestoffet, som består af en række grundfag, der er særligt udvalgt til at passe ind i den grønne uddannelse.

For uddannelsen er ikke som, hvis du læste en almindelig uddannelse på TEC eller en af de andre tre erhvervsskoler, der indgår i pilotprojektet. Frem for at sidde på skolebænken, skal fagene på EKU integreres i den grønne uddannelse, samtidig med at soldaterne får en erhvervsrettet uddannelse, der svarer til, hvis man eksempelvis havde taget en tømrer- eller elektrikeruddannelse. Det særlige er dog, at Forsvaret både er skole, praktisk sted og arbejdsgiver.

“Vi har udviklet og lært en masse undervejs,” siger Lars Toftlund Andreasen, der er fagansvarlig fra TEC og koordinator på EKU'en:

“Fra TEC og Forsvarets side har vi skullet

sammenligne forventninger og erfaringer og finde ud af, hvordan vi kunne integrere de forskellige fag, så det gav mening for soldaterne. Vi er endt et spændende sted, men kommer fortsat til at lære, udvikle og rette til, som uddannelsen bliver bredt ud.”

Det har været nødvendigt at tænke kreativt, men også se logikken i, hvordan man integrerer fagene, så de matcher den grønne uddannelse. For der er ting fra den, som har været oplagte at bruge i undervisningen, fortæller chefsergent og en del af ledelsesteamet, der er ansvarlig for EKU'en i Forsvaret, Jesper Beck Jensen:

“Vi har jo basisteori i forvejen, hvor vi lærer om krigens love, som typisk kan fagintegreres ind i samfundsfaget, men konstablerne er også meget optaget af, hvordan de håndterer det pres, som de vil møde i skarpe situationer - både hvis de bliver udsendt, men også, hvordan de håndterer det, når de kommer hjem. Her har det været helt oplagt at tage kommunikation og psykologi ind i det, fordi vi kan koble det til soldaternes hverdag og arbejde som en gruppe.” →

Foto: Sanne Vilis Axelsen

Foto: Sanne Vilis Axelsen

Foto: Sanne Vilis Axelsen

→ På den måde er alt integreret. Frem for at analysere de klassiske tekster, som man ellers ville møde i danskundervisningen, skal man arbejde med Den Sidste Vilje, befalinger eller reglementer. Og skydning på traditionel langdistancebane vil kunne kombineres med faget erhvervsinformatik, hvor der laves en database over træfbil-leader til at holde styr på soldatens udvikling inden for skydning.

Også for dem, der ikke er boglige

Der er i alt syv grundfag. Dansk, engelsk, matematisk, psykologi, idræt, samfunds-fag og erhvervsinformatik. Sidstnævnte er særligt for EKU'en, og her lærer man om teknologi, data og information i et forsvarsperspektiv.

Alle fag bliver på det, der hedder E-niveau, og der er en eksamen i tre ud af de syv fag. Kan man dokumentere, at man allerede har E niveau eller højere, kan der søges om merit, ligesom man ikke skal til eksamen. Men ellers er det ligesom på HRU'en, hvor man gennemfører fagene, som en del af ens soldateruddannelse.

“Det hele vil give mening i forhold til uddannelsen. Og fordi det ikke er klassisk skole, giver det mening for alle, uagtet uddannelsesniveau man kommer med,” forklarer Lars Toftlund Andreassen.

Netop der rammer Lars Toftlund Andreassen ned i noget.

“På TEC har vi meget forskellige elever, også dem, der ikke nødvendigvis er boglige. Den viden kanaliserer vi over i Hæren, så vi kan understøtte de konstabler, der eventuelt er ordblinde, eller bare ikke har kunnet lide at gå i skole,” forklarer han, og Jesper Beck Jensen supplerer:

“Vores fokus er at gøre dem til så dygtige soldater som muligt. Dem, der i skolen fik at vide, at de ikke duede til noget, kommer ikke til at opleve det samme her. Vi skal gøre dem til de bedste kolleger, og soldaterne får hjælp, hvor de har brug for det, hvad enten det er løbetræning eller matematik. Vi kommer dog ikke udenom, at det er vigtigt at kunne engelsk og forstå teknologi og data, men det er ikke et mål, at de skal få 12 – målet er, at de skal lære at bruge fagene i deres profession, så de kan løse opgaverne.”

Adgang til en karriere i Forsvaret

Efter konstablerne har bestået fagprøverne, får de tilbudt 16 ugers selvvalgt uddannelse. Hvad det bliver helt specifikt,

er stadig under udarbejdelse. Jesper Beck Jensen lægger dog ikke skjul på, at han håber, at EKU'en forhåbentlig vil være med til at fastholde konstablerne. En konstabel er nemlig kun i Forsvaret i gennemsnit tre år – og når det gælder kamp-tropperne, er vi nede på 20-24 måneder. Det betyder, at Forsvaret pt. mangler 800 soldater, svarende til en fjerdedel af den stående styrke.

“Forsvaret er jo en god arbejdsplads, men vi kan ikke komme udenom, at vi har udfordringer med fastholdelse. Mit håb er, at det om tre år viser sig, at enhederne ikke hele tiden føler, at de skal starte forfra, fordi folk faktisk bliver i Forsvaret, da de kan se en fremtid.”

Der er nemlig også et ekstra element i uddannelsen, der kan gøre det særligt interessant for konstablerne.

“Uddannelsen giver adgang til at søge om optagelse på Løjtnantskolen. Det vil give dem, der ikke har en studentereksamen mulighed for at få et vertikalt forløb, hvor de kan gøre karriere i Forsvaret.

Hvor det for mange unge nok var lidt en kortsigtet plan at blive soldat, kan mange nu se et perspektiv i det,” forklarer Jesper Beck Jensen og fortsætter:

“Det er jo både interessant for dem og for os, fordi det giver en større ansøgningsplatform til officer og befalingsmand.”

→ Sådan bruges fagene i praksis

- Dansk integreres i træningen, så man eksempelvis analyserer Den sidste vilje i stedet for Hjortens Flugt.
- Engelsk og matematik bruges i arbejdet som konstabel, og man inkluderer psykologi i træningen og samfunds-fag, når det gælder viden om politik og de lande, man kan blive udsendt til.
- Erhvervsinformatik handler om at behandle data og information, og konstablerne får mulighed for at påvirke faget – eksempelvis ved at udvikle en app til at tracke skyde-øvelserne.
- Idræt bruges i selve træningen ved eksempelvis at arbejde med ergonomi. Boldspil er et krav for at kunne bestå faget, men det er dog civile, der bistår dette. Samtidig arbejder man med DMIF (Dansk Militært Idrætsforbund) ift. den del af idræt, der handler om organisation og foreningsliv.

Foto: Militærfoto

→ Det forventer jeg af EKU:

Andreas Sand Kjær
19 år og konstabelev

Hvorfor ville du i Forsvaret?

“Jeg manglede noget at lave, og så ville jeg gerne opleve noget andet og få et fællesskab. Jeg var ikke sikker på, om jeg ville fortsætte efter værnepligten, men så var det så sjovt, at jeg blev.”

Var EKU'en med til, at du valgte at blive konstabelev?

“Jeg kendte faktisk slet ikke til EKU'en, så nej. Men da jeg bare har en 9.klasse, giver det mening for mig, at jeg får papir på at blive uddannet, mens jeg alligevel er her. Så ved jeg, at det i hvert fald ikke er år, som jeg spilder, hvis nu jeg pludselig vil noget andet.”

Hvordan har du det med, at I nu skal have kernefag?

“Jeg var ikke så glad for at gå i skole, så jeg var lidt bekymret først. Men de har været gode til at forklare, at vi ikke skal sidde på en skolebænk, for det er ikke lige mig.”

Hvad synes du om, at det giver mulighed for at gå videre på Løjtnantskolen?

“Jeg har ikke tænkt mig at gå den vej, for vil gerne være fodsoldat. Men jeg kan godt se, at det kan være interessant for andre, og det er rart, at muligheden er der.”

Vidste du...

... at husforsikringen
hos TJM Forsikring
er Bedst i Test?

Scan QR-koden, eller læs mere på
tjm-forsikring.dk/husforsikring

Sammenhold
betaler sig

Foto: Kurt Brantner

Foto: Kurt Brantner

I hal 5 er reoler og sikkerhedsværn til reolerne ikke forsvarligt fastspændt til gulvet.

TI ÅR MED DÅRLIGT ARBEJDSMILJØ

“DER ER IKKE NOGET AT SIGE TIL, AT FOLK FORLADER FORSVARET”

I over ti år har soldaterne i Roslev Huse arbejdet i kulde og slidte faciliteter. Men selvom Forsvaret nu får tilført flere midler, tvivler HKKF's forbundsnæstformand, Kurt Brantner, på, at Roslev Huse bliver topprioritet.

Af Marie Nissen

Det er noget op ad bakke,” lyder det fra Hans Peter Fly Løhr, der er OKS-1 ved Ingeniørregimentet i Skive.

Foruden det daglige arbejde som soldat er han også arbejdsmiljørepræsentant for kollegaerne i lejr- og konstruktionsdelingen. Et erhverv han mest af alt kalder for “en farce”.

I mere end ti år har han og kollegerne nemlig kæmpet for ordentlige arbejdsforhold i Roslev Huse, der ligger uden for Skive Kaserne. Området består af en række lagerhaller, hvor soldaterne har deres daglige gang.

“Det er kummerligt. Enten bør bygningerne rives ned, og så skal der bygges noget ordentligt. Ellers skal de gennemrenoveres, så der kommer ordentlige gulve, god varme og ingen farlige stoffer,” siger Hans Peter Fly Løhr.

Midlertidig løsning

Hans Peter Fly Løhr og kollegerne arbejder i hallerne hver dag. Arbejdet er en blanding af lettere fysisk arbejde sammen med både stillesiddende og stående arbejde samt lagerarbejde med truckkørsel og pakkearbejde af forskellig materiel.

Problemet er bare, at soldaterne faktisk ikke må bruge hallerne som fast arbejdsplads. Hallerne er lejet af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (FES) som kolde haller, og de må derfor kun bruges til opbevaring. Forholdene i Roslev Huse egner sig dermed ikke som et fast arbejdssted. Det var dog oprindeligt heller ikke

meningen - Roslev Huse var nemlig kun tænkt som en midlertidig løsning, mens der blev ledt efter bedre faciliteter. Det har nu stået på i over ti år.

Ifølge Hans Peter Fly Løhr er et af de største problemer gulvene, der består af rå beton og SF sten. Gulvene er så slidte og ujævne, at det potentielt kan være farligt at køre med truck, samtidig med at der kan dryppe både olie og diesel fra køretøjerne ned i de ubehandlede gulve, hvilket soldaterne dagligt går og indånder.

Gennem årene har HKKF været på en række arbejdsmiljøbesøg i Roslev Huse – senest i januar 2023. Gang på gang har forbundet påpeget problemer med soldaternes arbejdsmiljø, og enkelte forbedringer er blevet foretaget. Men særligt en udfordring går igen, og det er kulden.

Påbud

Bygningerne i Roslev Huse er så dårligt isolerede, at soldaterne arbejder i kulde og træk. Der har løbende været udbedringer af de termiske problemer blandt andet med efterisolering, men problemerne er langt fra løst. Da Arbejdstilsynet var på besøg i 2019, udløste det eksempelvis dette påbud:

“Virksomheden påbydes at sikre et tilfredsstillende indeklima i hal 8 Roslev Huse, herunder temperaturer, således at det er sundhedsmæssigt forsvarligt

Kemiskab i hal 3, hvor der skabes overtryk på grund af uhensigtsmæssig afgangsrør.

“Jeg kunne godt tænke mig at være sund og rask, når jeg skal på pension, så på et tidspunkt bliver jeg nødt til at tænke på mig selv.”

HANS PETER FLY LØHR, OKS-1 OG AMR

for de ansatte at arbejde i hal 8 Roslev Huse,” skriver Arbejdstilsynet i deres afgørelse fra marts 2019.

Ved HKKF’s seneste besøg i 2023 kunne forbundet konstatere, at udfordringen ikke er løst. I notatet fra HKKF’s besøg lyder det:

“Det oplyses under besigtigelsen, at arbejdet med at isolere hallerne er sat i stå, og der derfor er meget koldt i hallerne. Dette er forværret efter det, af økonomiske hensyn, er blevet besluttet at lukke for varmen. FES oplyser videre, at der opretholdes en minimumstemperatur på 5 grader af hensyn til bygningsmassen samt de køretøjer og det udstyr, der henstår i hallerne.”

Ifølge Hans Peter Fly Løhr er nogle haller bedre isoleret end andre, men alle hallerne har alligevel problemer med kulde. For at imødekomme de værste gener fra kulden har soldaterne nu fået udleveret termokedeldrager.

Foto: Kurt Brantner

Foto: Kurt Brantner

Samtlige garager har ujævne gulve, hvilket ikke er i overensstemmelse med arbejdsmiljøloven, når en truck bliver anvendt. Billedet er fra hal 5.

Foto: Kurt Brantner

→ “Men vi fryser stadig fødderne, når vi står stille på det kolde betongulv. Vi har ikke handsker på, så vi skal altid varme fingrene op, når vi skal skrive noget ned. Selvom selve kroppen er varm på grund af kedeldragten, skal vi desuden passe på med at løfte tunge ting, fordi vi hurtigt kommer til at svede for meget i dragterne. Det er en dårlig løsning, men hvis man mener, at Arbejdstilsynet siger god for det, så må det jo være godt nok,” siger Hans Peter Fly Løhr.

Lappeløsninger

Men situationen er langt fra holdbar. Hans Peter Fly Løhr fortæller, at de har mistet flere kollegaer på grund af de dårlige faciliteter. Ude i det civile kan soldaterne få langt bedre forhold.

“Der er ikke noget at sige til, at folk forlader Forsvaret. Det er gode erfarne medarbejdere, der bliver trætte af det, og som mister motivationen til at gå på arbejde,” siger HKKF’s forbundsnæstformand, Kurt Brantner.

Det er blandt andet Kurt Brantner, der har været på de mange arbejdsmiljøbesøg i Roslev Huse, og generelt mener han ikke, at Forsvaret er opmærksom på arbejdsmiljøet i hallerne.

“Om vinteren arbejder soldaterne i ekstrem kulde og træk – hver dag. Det er ikke sikkerhedsmæssigt

forsvarligt. Der er desuden reoler, som ikke er spændt fast, hvilket kan medføre alvorlige uheld. Der er områder med manglende adgang til brandskabet,” siger Kurt Brantner, der heller ikke mener, at kedeldragter i forhold til kulden kan fungere som en permanent løsning:

“Man arbejder for meget med lappeløsninger i stedet for at tage tyren ved hornene og finde en permanent, god løsning for medarbejderne. Det her har stået på i over ti år. Det er alt, alt for lang tid.”

Selvom hallerne er lejet som kolde garager, har FES forsøgt at løse problemet ved at isolere og varme op. Kurt Brantner mener, at når man forsøger at løse et arbejdsmiljøproblem, så har man anerkendt, at der er en udfordring. Og økonomi er ikke et argument, der tæller, når det handler om arbejdsmiljø, forklarer han.

Flere midler

HKKF kan komme på arbejdsmiljøbesøg, hvis medlemmerne ønsker det. Forbundet har derfor ad flere omgange drøftet problemerne i Roslev Huse med arbejdsmiljørepræsentanter, tillidsrepræsentanter, chefer og ledere gennem de seneste ti år. Det er endt i flere notater, der kan bruges som arbejdsredskab.

“Vi kan ikke stoppe arbejdet, for vi er ikke Arbejdstilsynet. Vi kan heller ikke trylle nye bygninger frem, men vi kan gøre arbejdsgiver opmærksom på, hvad de bør gøre – hvilket er at flytte arbejdet med det samme. Det er ikke holdbart, at soldaterne skal vente i flere år.

Efter opdeling af en garage er der ikke længere adgang til brandskabet i den ene halvdel.

Foto: Kurt Brantner

“Man arbejder for meget med lappeløsninger i stedet for at tage tyren ved hornene og finde en permanent, god løsning for medarbejderne.”

KURT BRANTNER, FORBUNDSNÆSTFORMAND, HKKF

De skal finde et egnet og passende sted, indtil de har bygget nyt. Medarbejderne skal have ordentlige vilkår nu,” slår Kurt Brantner fast og fortsætter:

“Nu tyder alt på, at der kommer flere midler til Forsvaret, der blandt andet skal gå til at forbedre faciliteter. Men der skal prioriteres, og hvor starter man? Jeg tænker ikke, at Roslev Huse bliver prioriteret først, og så står vi her igen om fem år.”

Hans Peter Fly Løhr håber inderligt, at de kan få godkendte arbejdsforhold, men som tingene skrider frem, og hvis han ser historisk på forløbet, så frygter han også, at de om ti år står med de samme problemer – og det er ikke uden konsekvenser.

“Jeg er bange for, om vi går og pådrager os nogle lungesygdomme, uden at vi er klar over det. Jeg kunne godt tænke mig at være sund og rask, når jeg skal på pension, så på et tidspunkt bliver jeg nødt til at tænke på mig selv. Det skylder jeg min familie,” siger han.

Ukendt isolering falder ned fra loftet i hal 3, hvor personel opholder sig. Da man ikke ved, om det er ufarligt, eller om det er asbest, skal det repareres med det samme, siger Kurt Brantner.

Foto: Kurt Brantner

→ Skriftligt svar fra Hærkommandoen

Grundet sparsom plads har redaktionen valgt at bringe en forkortet udgave af Hærkommandoens svar. Du kan læse hele svaret på hkkf.dk.

“Hærkommandoen har været i dialog med Ingeniørregimentet, og følgende aktiviteter er og har været iværksat for at tilvejebringe sikkerheds- og sundhedsmæssige forsvarlige arbejdsforhold på Roslev Huse i Skive:

I 2019 er loftet i hal 8 udskiftet, og igennem kontakt til Arbejdstilsynet er regler og krav til temperaturforhold blevet afklaret. Der er udleveret termokeddragter til det berørte personel, som kan suppleres med det udleverede lange, varme undertøj.

Der er foretaget justeringer i forhold til planlægning af arbejdets udførelse, så der afholdes flere og længere pauser for de medarbejdere, der skal arbejde i de uopvarmede haller. Endvidere har Ingeniørregimentet i samarbejde med Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse (FMI) indgået aftale med et civilt firma om, at der årligt bliver gennemført eftersyn af alle Ingeniørregimentets reoler.

Hærkommandoen er ikke bekendt med ujævne gulve og her ved risikoen for, at det skulle være farligt at køre med bl.a. truck herpå. Ved en forespørgsel til Ingeniørregimentet er det oplyst, at nogle medarbejdere har haft ønske om, at der blev anlagt epoxygulve, hvilket der ikke er krav til i henhold til lovgivningen.

Hærkommandoen er ikke bekendt med, at der skulle foreligge meldinger til Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse eller andre omkring ukendt materiale, der drysser ned fra loftet. Det er korrekt, at der ligger et påbud fra 2019 om drys fra loftet i hal 8, men efter påbuddet blev loftet skiftet, og der findes ikke længere den type lofter i hallerne.

Senest har Ingeniørregimentet i samarbejde med Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse besigtiget hallerne i Roslev Huse d. 12. april 2023, hvor der blev konstateret en enkelt skade på isoleringen grundet påkørsel med truck eller lignende. Trods manglende fejlmelding er dette forhold nu udbedret.

Det er således Hærkommandoens vurdering, at der er foretaget de nødvendige skridt til at sikre forsvarlige rammer for gennemførelse af tjeneste relateret til Roslev Huse.”

HKKF's forbundsnæstformand Kurt Brantner samt arbejdsmiljørepræsentanter fra HKKF genkender ikke, at Hærkommandoen ikke skulle være bekendte med ujævne gulve i hallerne. HKKF har beskrevet udfordringerne i flere notater efter arbejdsmiljøbesøg, hvor en kopi af notatet fra 2021 efter aftale blev sendt til den pågældende seniorsergent, der agerede ledelsesrepræsentant. Derudover har Kurt Brantner sendt fotodokumentation til Hærkommandoen en mail fra 8. marts 2023, ligesom han er bekendt med, at man i Skive har drøftet udfordringerne med arbejdsgiveren.

Vi skal ikke lade os drage af det, der **LARMER**

Center for Cybersikkerhed har skærpet truslen fra cyberaktivisme mod Danmark. Ifølge specialist i militære cyberspace-operationer minder disse angreb dog mest om hærværk.

Af Marie Nissen

Krigen i Ukraine har på mange måder forandret verdensbilledet og skabt en mere usikker fremtid. Det gælder også for cyberområdet og de cybertrusler, der er mod Danmark.

Center for Cybersikkerhed (CFCS) vurderer løbende cybertruslerne mod Danmark, som de deler op i fem kategorier – truslen fra cyberspionage, cyberkriminalitet, cyberaktivisme, destruktive angreb og cyberterror. Som konsekvens af Ruslands invasion af Ukraine hævede CFCS i februar 2023 trusselsniveauet for cyberaktivisme fra middel til høj.

“Alle trusler er trusler mod Danmark og danskernes sikkerhed. Truslerne er delt op efter, hvilke aktører der står bag dem. Alt efter hvilke aktører, det er, kan man sige, hvor alvorlige angrebene kan være,” siger major Lasse Kronborg, der er specialist i militære cyberspaceoperationer ved Institut for Militær Teknologi ved Forsvarsakademiet. Han fortsætter:

“Truslen fra cyberaktivisme er ændret, og det kan henledes til Ukraine. De aktivister, der angriber danske netværk nu, er forbundet til krisen i Ukraine, men trusselsbilledet på de resterende kategorier har været statisk i mange år.”

Han forklarer, at truslerne fra cyberspionage og cyberkriminalitet har været “meget høj” i lang tid. Når CFCS vurderer niveauerne, ser de efter sandsynlighed og evner for eventuelle angreb, og cyberspace giver aktørerne adgang, der kan gøre, at det for eksempel er nemmere at spionere.

Det er en lignende vurdering af det forhøjede aktivitetsniveau blandt prussiske cyberaktivisters angreb mod NATO-lande, herunder Danmark, der fik CFCS til at hæve trusselsniveauet.

Graffiti på dørene

Som navnet antyder er det aktivister, der står bag cyberaktivistiske angreb. Det er angreb, der peger på specifikke aktivister, som eksempelvis

Foto: Frederik Kehlet/Forsvarsgalleriet

Foto: Kamilla Ehmig Lausten.

“De aktivister, der angriber danske netværk nu, er forbundet til krisen i Ukraine.”

LASSE KRONBORG,
SPECIALIST I
MILITÆRE
CYBERSPACE-
OPERATIONER

Forsvarets cyberværnepligt giver mulighed for at rekruttere talenter til Forsvaret. Det er vigtigt at finde nogle, der vil Forsvaret, fordi sådanne medarbejdere er efterspurgte, og Forsvaret kan ikke konkurrere med lønnen i det civile, siger Lasse Kronborg.

kan være tilknyttet en politisk konflikt.

I begyndelsen af året var en række af Forsvarets hjemmesider, flere ministerier, Region Hovedstaden og andre hjemmesider ramt af cyberaktivistiske angreb. Organisationerne blev udsat for de såkaldte DDoS-angreb, der står for Distributed Denial of Service.

Lasse Kronborg forklarer det som et angreb, hvor aktivisterne fjernstyrer en lang række computere til at sende mange forespørgsler til et

→ Om Center for Cybersikkerhed

- Center for Cybersikkerhed (CFCS) blev etableret i 2012 som en del af Forsvarets Efterretningstjeneste.
- De hjælper danske myndigheder og virksomheder med at forebygge, imødegå og beskytte sig mod cyberangreb.
- CFCS udgiver løbende trusselvurderinger og andre rapporter, der kan hjælpe organisationer i deres indsats mod cybertrusler.

KILDE: CFCS.DK

→ netværk, der til sidst bliver overbelastet og lukker ned. Han sammenligner det med, når danskerne på samme tid går ind på Skattestyrelsens hjemmeside for at tjekke årsopgørelsen – bare i endnu større skala.

“Det er angreb, der minder om hærværk. Aktivisterne maler graffiti på vores døre, de driller os i cyberspace. Selvom de larmer rigtig meget, og det giver udfordringer, er der ikke en risiko for dansk sikkerhed,” forklarer Lasse Kronborg.

Ifølge ham kan disse aktivister ikke gøre meget mere end det her. De er ikke interesserede i, om Forsvarets hjemmeside virker. De er interesserede i at lave en historie om, at vi ikke kan passe på vores data.

“Det, der kan være problemet med disse typer af angreb, er, hvis vi fokuserer alt vores opmærksomhed på dem, der står og maler graffiti på vores fordør – for hvem får så frirum til at gå ind ad vores bagdør?” siger Lasse Kronborg og fortsætter:

“Det er det, der skal være Danmarks fokus. Vi skal ikke lade os drage af det, der larmer. Vi skal sørge for, at vores netværk og data er sikret, og at vi kan stole på vores data.”

Er Danmark godt rustet?

Ifølge CFCS's trusselvurdering er truslen fra destruktive angreb og cyberterror henholdsvis

“Vi kan ikke sikre os mod alt, fordi cyberspace er svær at forudsige.”

LASSE KRONBORG,
SPECIALIST I MILITÆRE
CYBERSPACEOPERATIONER

I november 2020 blev det første hold cyberværnepligtige færdige med deres uddannelse. Ifølge Lasse Kronborg skal de ikke styrke Danmarks cybersikkerhed, når de er værnepligtige, de er der kun for at lære det.

“lav” og “ingen”. Lasse Kronborg mener også, at vi først skal være bekymret, hvis vi ender i en situation som Ukraine, hvor nogen går direkte i kødet på os. Både fysisk og i cyberspace. Og det er der ikke.

Men om Danmark så er godt rustet, hvis det en dag skulle ske, er det evige spørgsmål, lyder det fra Lasse Kronborg:

“Vi ved det ikke, før vi står i det. Cyberspace har nogle karakterer, som den fysiske verden ikke har. Danmark er ikke rustet til, hvis Rusland kommer imod os med alt, hvad de har. Den måde, som Danmark får fysisk sikkerhed på, er gennem alliancer med EU, NATO og lignende. Cyberspace er en lille smule anderledes,” siger han og fortsætter:

“Man kan godt true Danmark gennem cyberspace, hvor vi ikke nødvendigvis har samme måde at afskrække på via alliancer. Det betyder, at stater vil kunne gå en smule længere. Derfor skal vi være bedre til at beskytte vores datasikkerhed selv. Vi skal kunne stå mere alene i cyberspace end i det fysiske.”

Han tilføjer dog, at Danmark i cyberspace har væsentlige flere “kampvogne” end i den fysiske verden.

“Danmark gør, hvad vi kan for at få styr på cybersikkerheden. Det kan altid blive bedre, men det skal også opvejes mod truslen, for pengene skal tages fra den samme pulje som sundhedsvæsenet og ældreplejen. Men selvom vi er godt beskyttet, betyder det ikke, at fjenden aldrig kommer ind. Vi kan ikke sikre os mod alt, fordi cyberspace er svær at forudsige,” siger han.

Derudover kan antallet af sårbarheder stige, jo mere teknologiske vi bliver. Ifølge Lasse Kronborg er det en balance for enhver organisation, stat, virksomhed og lignende.

“Den hastighed, som man bruger på nye teknologier, skal passe sammen med hastigheden, som man bruger på at skabe ny sikkerhed. Hvis man kun har selvkørende biler eller kun har digitaliseret artilleri, så har man installeret en sårbarhed, for hvad hvis computeren ikke virker?” siger han.

Han forklarer, at der er to slags sårbarheder. Dem, man erkender, og som man kan beskytte sig imod. Og så er der dem, som man ikke kender.

“Der vil altid være lommer af inkompetence. Uanset, hvilken teknologi eller hvilket våben vil der være sårbarheder, som man opdager hen ad vejen, og som man skal tilpasse sig hurtigst muligt. Det kræver, at man er agil, og at man kan spotte disse lommer af inkompetence på forhånd – og opdage dem før fjenden,” afslutter Lasse Kronborg.

Foto: Simon Elbeck/Forsvarsgalleriet

➔ Få hjælp fra HKKF

Du kan kontakte HKKF's arbejdsskadeteam på telefon 33 43 21 60 fra mandag til fredag mellem klokken 9 og 12 eller på e-mail: arbejdsskade@hkkf.dk.

SÅDAN FÅR DU HJÆLP, HVIS DU FÅR EN ARBEJDSKADE

Som medlem af HKKF kan du få hjælp af HKKF's arbejdsskadeteam, hvis du får en arbejdsskade.

Arbejdsskadeteamet sidder klar til at lytte og hjælpe dig med at behandle din sag og vurdere dine muligheder.

Hvad er en arbejdsskade?

En arbejdsskade er betegnet som enten en arbejdsulykke eller en erhvervssygdom, som er opstået i relation til dit arbejde. Det kan både være en fysisk eller psykisk skade, som er sket under tjeneste eller over længere tid.

Arbejdsulykke

Din arbejdsgiver er forpligtet til at anmelde din arbejdsulykke til forsikringsselskabet. Du kan som regel få hjælp af din arbejdsmiljørepræsentant med at beskrive ulykken, så den stemmer overens med din og dine vidners oplevelse.

Erhvervssygdom

Hvis der er tale om en erhvervssygdom, er det din læge, der er forpligtet til at anmelde din sygdom til Arbejdsmarkedets Erhvervs-sikring (AES).

Hvis hverken din arbejdsgiver eller læge anmelder sagen, er det vigtigt, at du selv gør det – og altid inden for et år.

➔ Gode råd

- Sørg læge eller skadestue med det samme, hvis du føler dig syg eller har gener som følge af dit arbejde.
- Sørg for at få beskrevet og anmeldt din arbejdsskade hurtigst muligt og så detaljeret som muligt.

➔ Erstatningsformer

Du har forskellige erstatningsmuligheder i forbindelse med din arbejdsskade. Du kan få erstatning i forbindelse med varige mén, behandlingsudgifter og tab af erhvervsevne. Dine pårørende kan få erstatning i relation til dødsfald.

SPILLET OM GRØNLAND

Siden 2. Verdenskrig har Grønland været et vigtigt militært område for USA. I foråret 2023 kommer Grønland med et udspil til deres grundlov, og så er spørgsmålet, hvad Danmarks forhold bliver til USA, hvis Grønland bliver selvstændig?

Af Elisabeth Hamerik Schwarz

37 kilometers farvand. Det er, hvad der adskiller USA's vestkyst og Ruslands østkyst. Til sammenligning er Den Engelske Kanal tre gange så bred - og alligevel har der siden etableringen af NATO i 1951 været ufattelig langt mellem Washington og Moskva.

Ruslands nordligste flådebase ligger i Murmansk, ikke langt fra grænsen til Norge. En særlig god placering grundet den isfrie havn, som er Ruslands adgang til Atlanterhavet. En strategisk placering, hvorfor det også var her, at Rusland ved deres militærparade i maj 2022 præsenterede et nyt missil.

“Missiler fra Rusland på vej mod New England i USA skal over Nordgrønland, og skulle der blive krig, er området derfor strategisk for USA,” siger Ulrik Pram Gad, der er seniorforsker i udenrigspolitik og diplomati ved DIIS, hvor han har særligt fokus på Arktis:

“Det er derfor, at Grønland de sidste 70 år har haft en så strategisk vigtig rolle for USA.”

I 1952 gik Danmark med til, at USA grundlagde Thulebasen i det nordvestlige Grønland. En

kontroversiel beslutning, ikke mindst fordi USA fortsat er der syv årtier senere, og fordi Danmark gennem årene har hjulpet USA med at opretholde et militært forsvar i området.

“Danmark siger, at man hjælper Grønland med at opretholde suveræniteten og viser det med hundeslæder og fregatter fra Forsvarets beredskab. Men i tilfælde af krig, er det op til USA at gøre, hvad de vil,” siger Ulrik Pram Gad og fortsætter:

“Samtidig er Grønland på grund af klimaforandringerne også blevet

“I takt med at isen smelter i Arktis, er det blevet nemmere for virksomheder at bevæge sig rundt. Det er til stor frustration for russerne, der ellers traditionelt har gemt deres ubåde under isen.”

ULRIK PRAM GAD,
SENIORFORSKER I UDENRIGSPOLITIK
OG DIPLOMATI VED DIIS

mere interessant for virksomheder. I takt med at isen smelter i Arktis, er det blevet nemmere for virksomheder at bevæge sig rundt. Det er til stor frustration for russerne, der ellers traditionelt har gemt deres ubåde under isen, men virksomheder og stater længere væk, der har en interesse i at lave forretning i Arktis, har store forventninger.”

Kan ikke fange ubåde

Danmark har i alt 60 soldater udstationeret i Grønland. Arktis Kommando står for det militære forsvar og suverænitetsbevogtning i Grønland og Færøerne, for eftersøgning- og redning, fiskeriovervågning og lignende opgaver.

“Siriuspatruljen håndhæver suveræniteten i nationalparken, hvor der ikke rigtig bor nogen, mens fregatterne håndhæver suveræniteten i farvandet og yder service til grønlænderne i form af fiskerikontrol, search and rescue, og så videre. Når det virker som en stor opgave, er det fordi området er stort og det danske forsvar er småt. De store fregatter skal også være i Guineabugten, og de danske F35-fly er i udgangspunktet →

Polarræv i landskabet ved Thulebasen i 2018. I april i år fik basen efter 70 år et grønlandsk navn og hedder nu Pituffik Space Base.

I Historie

→ slet ikke udstyret til Arktis. Det betyder, at hvis lufrummet skal dækkes, er det USA eller Canada, der skal det,” forklarer Ulrik Pram Gad og tilføjer, at Danmark heller ikke har redskaberne til at deltage i det ubådsfiskeri, der foregår mellem Grønland, Island og Storbritannien:

“Grønland er strategisk mest vigtig for USA, og det danske forsvar er presset på ressourcer, så det store spørgsmål er, hvor meget Danmark vil engagere sig i kraft af det nye forsvarsforlig. Er det nok, at USA og Canada er der, eller vil det kompromittere Danmarks sikkerhed ikke at være mere med i og omkring Grønland?”

Den tidligere amerikanske præsident Donald Trump var tydelig omkring sin interesse i Grønland – så tydelig, at han ville købe Grønland af Danmark. Til det svarede statsminister Mette Frederiksen (S) det eneste, som hun kunne svare: At det var en “absurd diskussion,” for Grønland er ikke Danmarks at sælge. USA kvitterede med at oprette et konsulat i Grønland og en forventning til, at Danmark øgede sin indsats i området.

En ny grundlov

I foråret 2023 forventes udkastet til Grønlands grundlov, og her er det store spørgsmål, om grønlænderne i den vil lægge op til et samarbejde med andre lande.

“Grønland er strategisk mest vigtig for USA, og det danske forsvar er presset på ressourcer, så det store spørgsmål er, hvor meget Danmark vil engagere sig i kraft af det nye forsvarsforlig.”

ULRIK PRAM GAD, SENIORFORSKER
I UDENRIGSPOLITIK OG
DIPLOMATI VED DIIS

“Danske erfaringer og lovgivningstradition fylder meget for grønlænderne og giver ikke altid mening for dem. Så hvordan Grønland ender med at indgå i et fremtidigt samarbejde kommer an på, hvor velvillig Danmark er, og hvor risikovillig Grønland vil være,” forklarer Ulrik Pram Gad og fortsætter:

“Jeg gætter på, at det ender et sted, hvor Grønland vil være selvstændige, men stadig have en pagt med Danmark - i stil med den, som stillehavsnationer som Mikronesien har med USA. Hvis det sker, vil det være farvel til dansk grundlov og så i stedet en samarbejdsaftale – hvis Grønland og Danmark altså kan blive enige om betingelserne.”

Skulle Grønland blive selvstændigt, er spørgsmålet, hvor

➔ Arktisk Kommando

- I alt er der 60 mand udstationeret i Grønland.
- Arktisk Kommandos ansvarsområde strækker sig over et kæmpe område fra farvandet omkring Færøerne i øst, Grønlandshavet og det Arktiske Hav i nord, og henover Danmarksstrædet og Irminger Havet til Davidsstrædet og Baffin Bugten mellem Canada og Grønland.
- Forsvarets primære opgaver i og omkring Grønland og Færøerne er farvandsovervågning og suverænitetshævdelse. Derudover løser de en række opgaver såsom fiskeriinspektion, støtte til videnskabelige ekspeditioner, ammunitionsrydning samt patruljering med inspektionsskibe og -fartøjer.
- Forsvaret varetager også eftersøgnings- og redningstjeneste, søopmåling, miljøovervågning og forureningsbekæmpelse.

KILDE: FORSVARET OG FORSVARSMINISTERIET

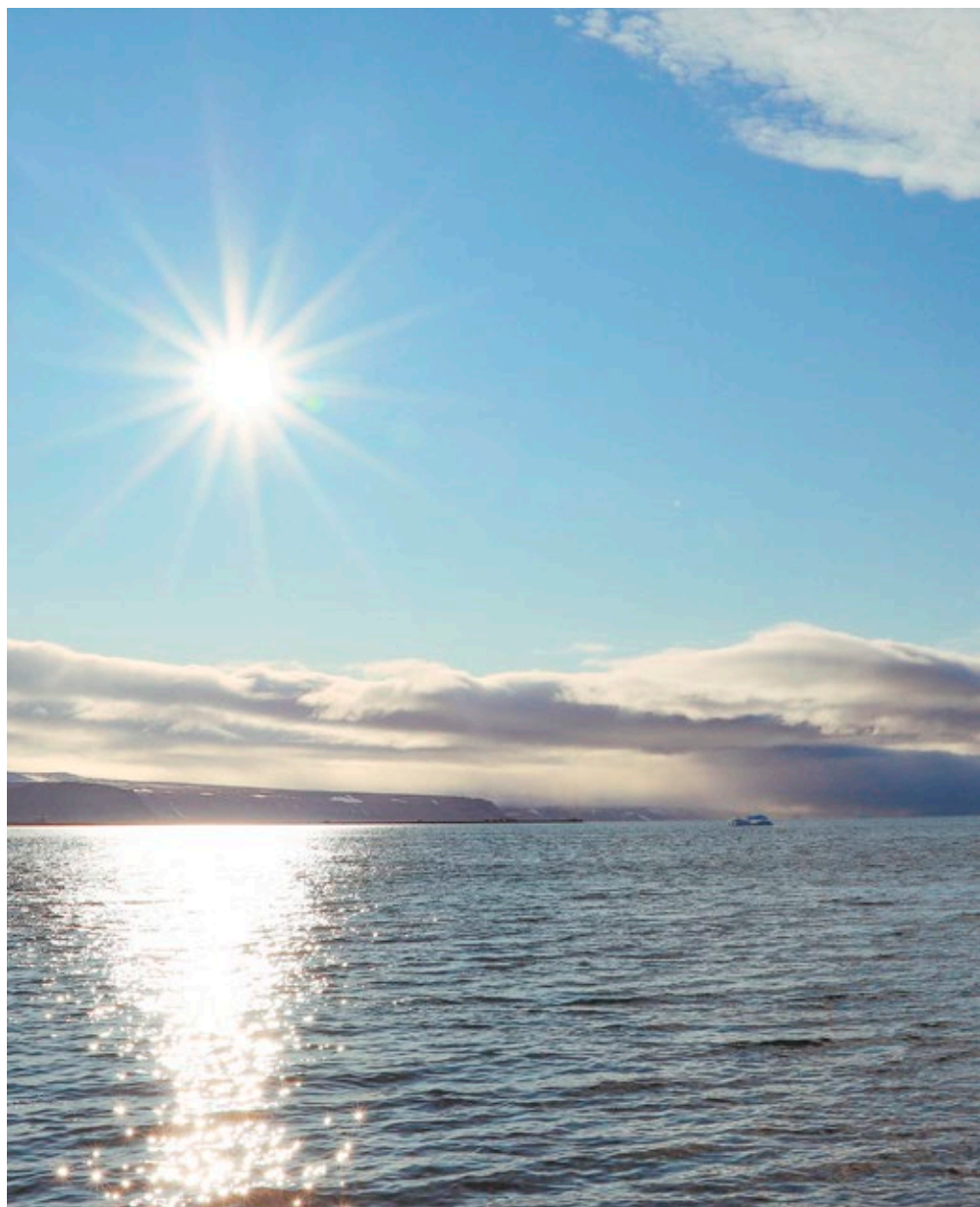

Foto: Signe Ryborg / Forsvarsgalleriet

Foto: Signe Ryborg / Forsvarsgalleriet

Radar ved Thulebasen, som også rummer landingsbane, sygehus og kraftværk. Ifølge basens egne oplysninger er cirka 600 enten udstationeret eller civile på basen - heraf 140 amerikanere, tre canadiere, 50 grønlandere og 400 danskere.

I forbindelse med konstruktionen af Thulebasen blev den lokale befolkning tvangsflyttet 130 kilometer til Qaanaaq, og siden da har der været en række kontroverser omkring basen.

“Man kunne tænke, at russerne vil synes, at det eskalerer, hvis Grønland udvidede sit samarbejde med USA.”

ULRIK PRAM GAD, SENIORFORSKER I UDENRIGSPOLITIK OG DIPLOMATI VED DIIS

interessant Danmark så egentlig er for USA. For selvom Danmark har kaldt sig for allieret, og de danske soldater har hjulpet til i diverse krige, er Grønland en vigtig del af, hvorfor USA i 1951 overhovedet ville have vores lille nation med i NATO.

“Man kunne tænke, at russerne vil synes, at det eskalerer, hvis Grønland udvidede sit samarbejde med USA. Her kan Danmark, ligesom Norge på Nordkalotten, måske spille en rolle ved at skyde en buffer ind. Men det er dyrt for det danske forsvar, mens Grønlands væsentligste interesse er at få aftaler til flere sider, der gør dem i stand til at blive økonomisk uafhængige af Danmark,” siger Ulrik Pram Gad:

“Her vil USA med sikkerhed få indflydelse. Da Kina forsøgte et engagement, var det nok Danmark, der fik det forhindret; man intervererede, fordi det var for meget USA's hjemmebane. Det er noget af det, som går grønlanderne på – at Danmark stadig til dels opfører sig som en kolonimagt. Derfor bliver det spændende at se, hvad Grønlands næste skridt er, og dermed fremtiden for det danske forsvar i Arktis.”

➔ Kontroversen om Thulebasen

- Efter 2. Verdenskrig aftalte man i FN at give kolonierne deres selvstændighed tilbage. Grønland var dog strategisk så interessant for Danmark, at de i stedet lovede FN at give Grønland bedre vilkår. Det førte blandt andet til, at Danmark kom med i NATO i 1949, og USA fik lov til at bygge Thulebasen i 1952.
- Godt 10.000 civile og militært ansatte arbejdede på at bygge basen, der kostede cirka 230 millioner dollar.
- I forbindelse med konstruktionen af basen blev den lokale befolkning tvangsflyttet 130 kilometer til Qaanaaq, og siden da har der været en række kontroverser omkring basen – blandt andet blev USA beskyldt for hemmelighedskræmmeri omkring basens arbejde under Den Kolde Krig, ligesom Grønland og USA røg ind i en disput, da USA valgte at tildele servicekontrakten til en amerikansk virksomhed i 2014. Den kom dog tilbage på dansk-grønlandske hænder i 2020.
- I start april 2023 fik Thule Air Base officielt et grønlandsk navn. Nu hedder basen Pituffik Space Base, fordi den i dag er underlagt USA Space Force og bruges til at overvåge missilforsvar og aktivitet uden for atmosfæren.
- Baseområdet rummer landingsbane, radarfaciliteter, sygehus og kraftværk. Ifølge basens egne oplysninger er cirka 600 enten udstationeret eller civile på basen - heraf 140 amerikanere, tre canadiere, 50 grønlandere og 400 danskere.

KILDE: SERMITSIAQ, DEN STORE DANSKE, RITZAU, THULE AIR BASE

Q&A

Derfor skal Reserven være stærk

En stærk reserve er en effektiv og billig måde at sikre robusthed i den stående styrke, siger forbundsformand i HKKF, Tom Block.

Tekst Elisabeth Hamerik Schwarz

Hvorfor er Reserven et godt værktøj for Forsvaret?

“Det er den bedste og billigste måde at styrke og øge robustheden i den stående styrke. Vi kan tilbyde folk en rådighedskontrakt, når de forlader Forsvaret, og med veluddannede soldater i Reserven kan man nøjes med nogle ugers efteruddannelse om året, så de er opdaterede, og så kan Forsvaret bruge dem som supplement, når der kommer store opgaver.”

Hvad kunne det være for opgaver, og hvordan kan det foregå praktisk?

“Det kunne have været en opgave som Letland, og rent praktisk skulle man få orlov fra sit job. Der er mange virksomheder, der kunne få glæde af at have en ansat, der var en del af Reserven.”

Hvordan får virksomheder glæde af, at deres medarbejdere tager orlov?

“Hvis man eksempelvis bliver udsendt, kommer man tilbage til sit job med noget ny viden og nye værktøjer, som kan bruges i virksomheden. Men det giver også virksomheden en mulighed for at brande sig på CSR, som en arbejdsplads, der er bevidst om det samfund, vi lever i. Jeg kunne også godt forestille mig, at det kunne være i form af civile samarbejdsaftaler.”

Hvordan kunne en civil samarbejdsaftale se ud?

“Paramediciner-området kunne have stor glæde af, at deres ansatte blev udsendt i perioder, for Forsvarets sanitetsfolk løser jo opgaver, der kan bruges her og i mange andre civile stillinger. Det kunne også være

mekanikerne. Jeg forestiller mig, at der er masser af virksomheder, der kunne få glæde af det - især hvis der også var strategiske samarbejder, der eventuelt var lovmæssigt forankret, så arbejdsgiverne kunne blive kompenseret for at give orlov til en ansat.”

Der tales jo om at udbygge værnepligten - hvorfor kan de ikke løse disse opgaver?

“Hvis værnepligtige får en ti måneders basisuddannelse, så kan de fungere som infanterister, men mobiliseringsforsvaret er ineffektivt og gammeldags og kan ikke aflaste den stående styrke. Det er et levn fra fortiden, og ikke det, som NATO efterspørger. Reserven er professionelle soldater, der har været i Forsvaret længe og har taget uddannelser og kurser, og dermed har en

specialviden. Præcis, hvad NATO efterspørger.”

Er det ikke nok med den Reserve, som vi har?

“Nej, den er ikke ret stor og består mest af officerer og befalingsmænd. Der er ikke mange af de konstabler og korporaler, som har forladt Forsvaret i de sidste ti år, der har fået tilbuddet. Det undrer mig, fordi man kan opbygge en betragtelig og effektiv Reserve, hvis man tilbyder dem en rådighedskontrakt. Det vil også både være billigere og bedre. Der skal bare noget efteruddannelse og et helbredstjek til, så er Reserven klar.”

HKKF's sanktionsmuligheder i faglige sager

Ved du, hvilke regler, der gælder for dig, når du er ansat under HKKF's overenskomst? I Det Faglige Hjørne zoomer vi ind på Statens arbejdstidsaftale, arbejdsmiljøloven og alle de andre aftaler, som sikrer dine rettigheder.

HKKF forhandler overenskomst og aftaler for alle Forsvarets medarbejdere, der er ansat på HKKF's overenskomstråde. HKKF varetager medlemmernes interesser og rettigheder, men hvad kan vi som forbund gøre, hvis arbejdsgiveren bryder reglerne?

I HKKF har vi set sager, hvor medlemmer ikke har holdt de fridage per kvartal, som de har krav på. I andre sager har medlemmer fået ændret deres fastlagte ferie eller haft ringe indkvartering under

en tjenesterejse. Det er alt sammen brud på de regler, som HKKF's medlemmer er omfattet af.

Hvis Forsvaret overtræder de aftaler, som HKKF har indgået med Forsvaret, kan Forsvaret ikendes en bod i Arbejdsretten. Det er en del af det fagretslige system, og formålet er at tilskynde Forsvaret til fremadrettet at forvalte efter reglerne. Inden sagen når til Arbejdsretten, kan HKKF og Forsvaret indgå et forlig.

En bod eller et forlig går altid til HKKF, da det er sådan, at den

danske aftalemodel er indrettet. HKKF kan ikke udbetale penge til medlemmerne, men hvis et medlem har lidt et tab – for eksempel mistet et tillæg eller mangler pensionsudbetaling – så vil der blive udbetalt det manglende beløb til medlemmet.

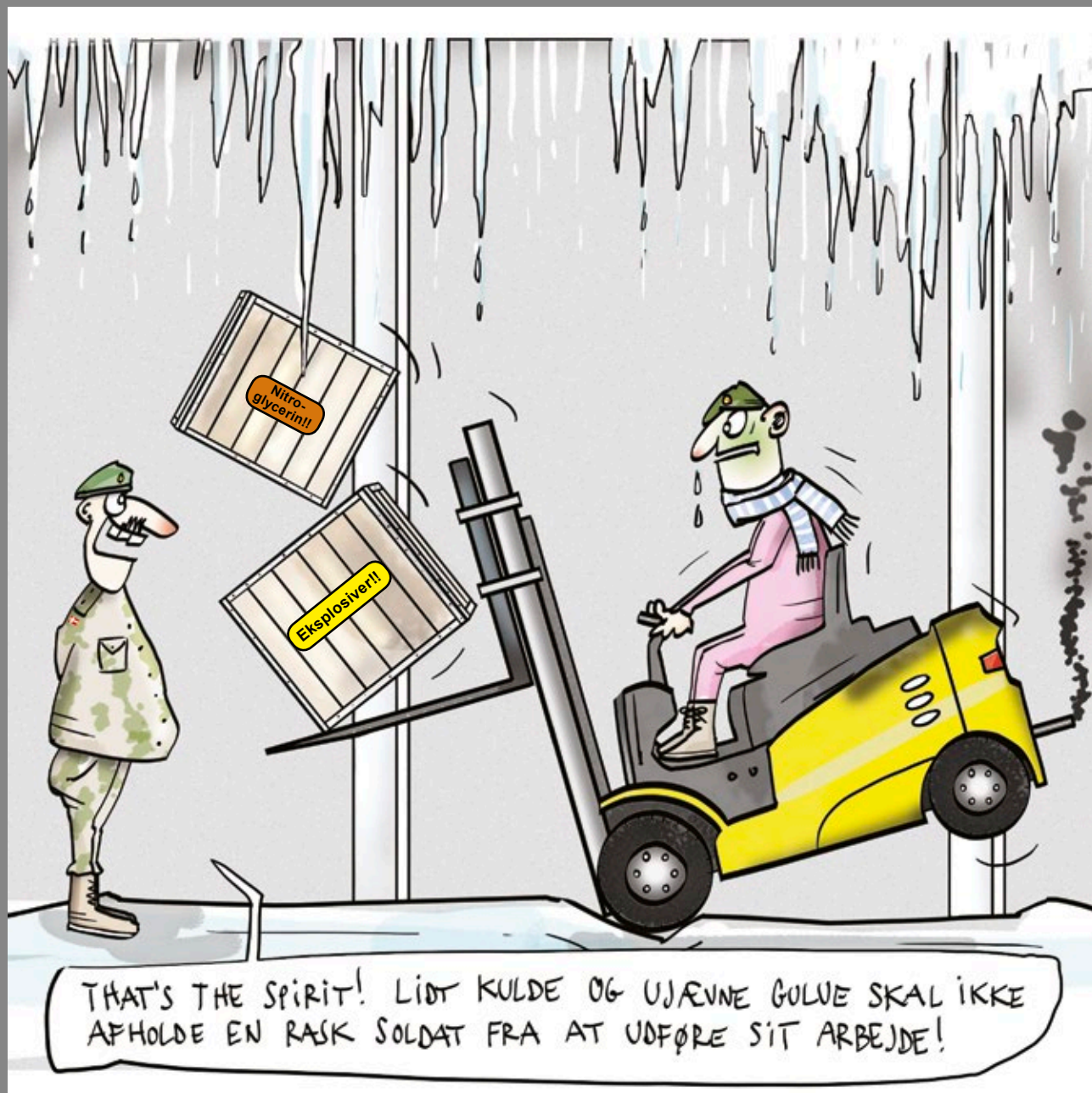
Har du en faglig sag, som HKKF skal undersøge, eller har du spørgsmål til reglerne, kan du kontakte vores faglige team på telefon: 33 43 21 78 eller e-mail: faglig@hkkf.dk.

Foto: iStockphoto

Slagmarken

af Niels Thomsen

Hærkommandoen afviser at forholdene i Roslev Huse uden for Skive Kaserne skulle være under al kritik.